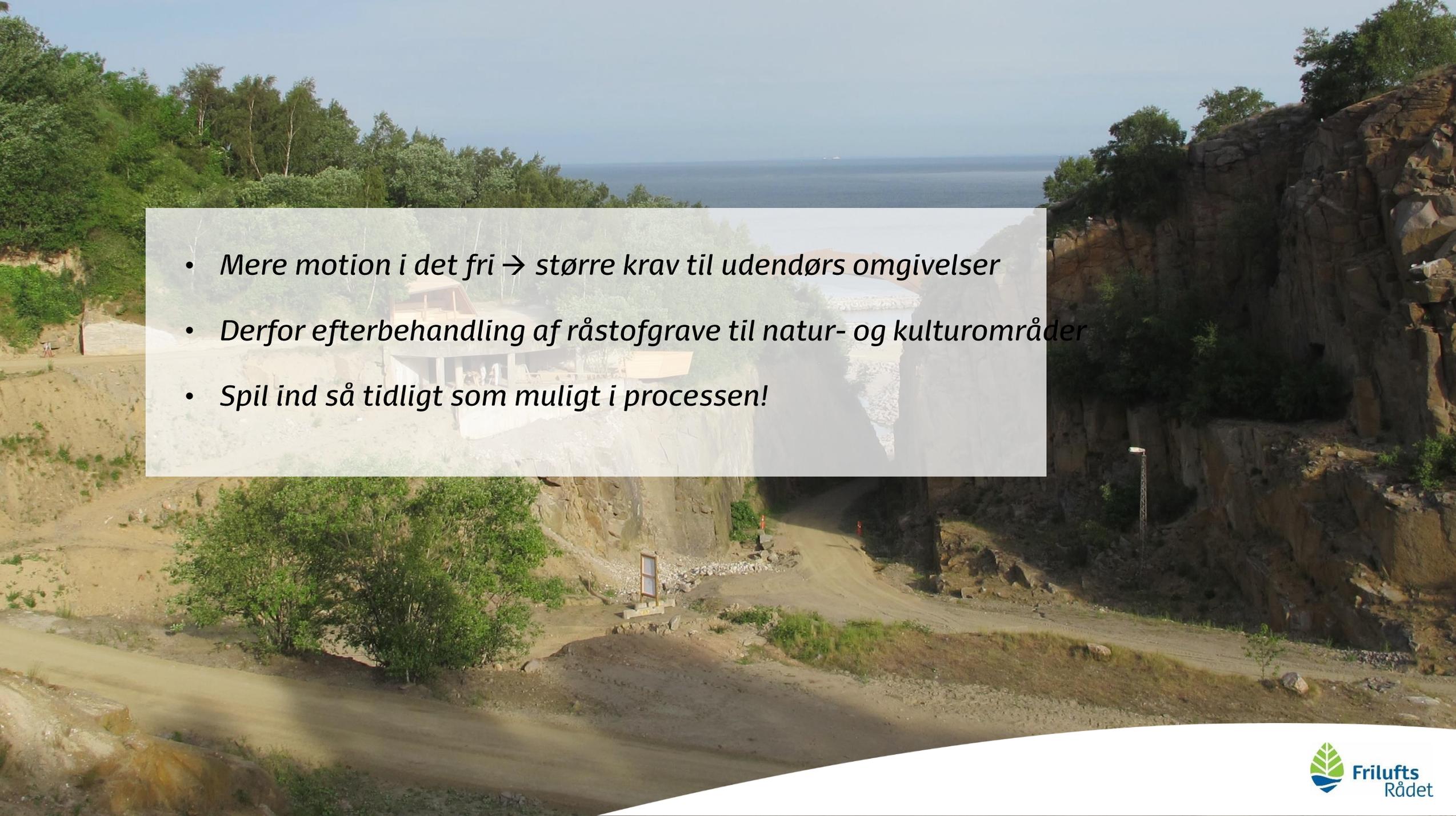

Friluftsliv i råstofgrave

Inspirationsoplæg 2019

-
- *Mere motion i det fri → større krav til udendørs omgivelser*
  - *Derfor efterbehandling af råstofgrave til natur- og kulturområder*
  - *Spil ind så tidligt som muligt i processen!*

Råstofgraves potentiale for friluftsliv

- *Anderledes landskab giver mulighed for og kan inddrages i friluftsliv f.eks. skråninger, vandflader og volde.*
- *Terrænformationer kan skjule aktiviteter, der visuelt og lydmæssigt kan være generende for andre friluftsbbrugere.*
- *Ofte prioriteres arealer mellem friluftsliv, produktion og biodiversitet.*
  - *I råstofgrave kan en prioritering af friluftsliv vendes til at være en fordel for biodiversitet.*
- *Efterbehandling af råstofgrave åbner for muligheder, man ikke finder andre steder.*
  - *Ofte kan det være mindre restriktivt at lave anlæg til friluftsliv, før naturen indtager arealet, uden at det udelukker, at arealet udvikler sig til god natur efterfølgende.*

Pladskrævende og støjende friluftsliv

Tidligere råstofgrave er oplagte at udnytte til aktiviteter, der er særligt pladskrævende, støjende eller kan have vanskelig for at finde andre egnede arealer, f.eks.:

- Hundetræning
- Motocross
- Terrænkørsel
- Modelflyvning
- Skydebaner
- Klatring
- Mountainbiking og meget andet

Men også mere "traditionelt" friluftsliv, f.eks.

- *Vandre-, cykel- og ridestier*
- *Primitive overnatningspladser*
- *Badebroer*
- *Ski- og kælkebakker*
- *Udsigtstårne*
- *Fiskesøer*
- *Naturlegepladser osv.*

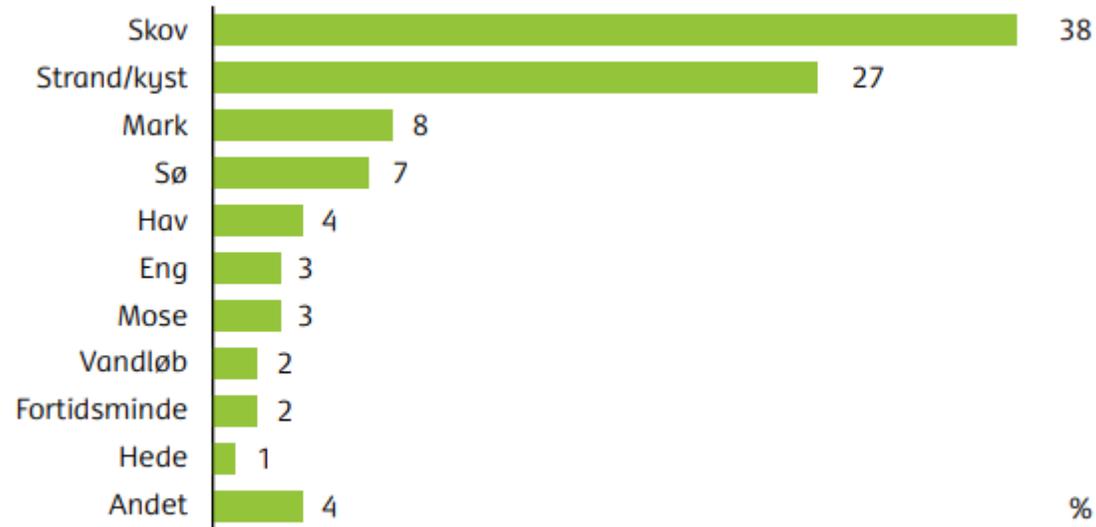
Synergier

Indtænkning af friluftsliv i efterbehandlingen kan sagtens (og med fordel) kombineres med andre hensyn, eks.:

- Klimatilpasning:
Regnvandsmagasiner udformet som naturligt udseende søer kan udnyttes til eks. dykning, kajakpolo, fiskeri osv.
- Natur:
Aktiviteter som vandring og mountainbiking kan være gavnlige for planter, der trives i barske miljøer med mineralfattige jorde og et vist slid.
- Undervisning:
En naturskole til formidling af områdets geologi kan også anvendes som eks. spejderklubhus eller trailcenter med motionsfaciliteter.

Hvor vil danskerne gerne dyrke deres friluftsliv?

Foretrukne naturtyper

Figur 5. Befolkningen foretrækker at tage til skov og strand (Jensen, 2013).

Vil råstofgravene få en højere oplevelsesværdi, hvis dele tilplantes med skov?

Bynær natur

- *Friluftsarealer er mest brugte tæt på, hvor vi bor.*
- *Det er vigtigt, at man overvejer, hvordan man får adgang til området.*
- *Sørg for at der planlægges grønne rekreative korridorer, hvor man kan færdes i naturen ud til området.*

A group of children are running happily through a grassy field. The children are in motion, with some arms raised. The background shows a line of trees under a bright sky. The text is overlaid on a semi-transparent white box in the lower-left quadrant of the image.

Grønt Danmarkskort

- *Arbejd tidligere råstofgrave ind i Grønt Danmarkskort.*
- *Korridorerne i Grønt Danmarkskort kan forbinde råstofgrave og øvrige naturområder. Korridorerne kan også rumme friluftsliv gennem landskabet.*

Badestrande

Råstofgravene kan også være et rigtig fint sted at få etableret nye badestrande og faciliteter.

Specielt Friluftsrådets Badepunkt flag vil kunne egne sig rigtig godt til badesøer i råstofgrave.

Der er allerede en Badepunkt strand i Tarup Davinde.

Hedeland

Stort natur- og friluftsområde skabt efter mere end 100 års grusgravning.

Ejes af I/S Hedeland, der er et offentligt selskab ejet af de 3 kommuner; Greve, Roskilde og Høje-Taastrup.

Typen af fritidsaktiviteter planlægges af I/S Hedeland, men aktiviteterne drives alle af selvstændige klubber og foreninger.

Se mere på:

- <http://hedeland.dk/>
- <http://www.htk.dk/udviklinghedeland>
- <https://www.sla.dk/dk/projects/det-ny-hedeland/>

Eksempler på tiltag:

- Amfiteater etableret i jordmaterialer med plads til 4.000 tilskuere
- Skibakke
- Vinterrasser med 3.000 vinstokke
- Golfbane – både 18 hullers bane og 9 hullers bane
- Powerfitnessbane med motionsredskaber

Vang Granitbrud og Pier

Tidligere granitbrud, ophør af brydning i 2003.

Midler, som var afsat til oprydning, blev ved kommunens mellemkomst i stedet brugt som afsæt for at gentænke bruddet og den tilhørende pier til nye funktioner.

Omdannelsen fra brud til rekreativt område har medført en række afledte effekter som guidede ture, kurser, grejudlejning, flere hotelovernatninger og restaurantbesøg i området.

Se mere på:

- <https://realdania.dk/samlet-projektliste/nyt-liv-i-vang-granitbrud>

Eksempler på tiltag:

- Klatreruter på klippevægge
- Etablering af Naturrum og udsigtspunkter
- Afmærkede vandreruter og mountainbikespor
- Tidligere udskibningspier omdannet med strand, udspringsvipper og faciliteter til kajakroere og dykkere

Over sø og land – Tarup-Davinde

Ca. 1.400 ha tidligere og nuværende grusgrav.

Karakteriseret ved højt grundvandsspejl og dermed mange både store og små søer.

Vision: Området skal være Fyns største sølandskab med naturværdier af høj kvalitet, som tiltrækker og motiverer alle til et aktivt og varieret friluftsliv.

Se mere på:

- http://www.oversoeogland.dk/struktur_og_helhedsplan.asp/

Eksempler på tiltag:

- Fiskesøer, både gratis fiske og put & take
- Hundeskov
- Shelters og primitive overnatningspladser
- Naturskole med formidling af ferskvandsbiologi, grusgravsgeologi og friluftaktiviteter
- Mountainbike
- Badepunkt badestrand
- Ridning
- Motionssti

Andre inspirationslinks:

- *Fra Råstofgrav til nye landskaber: SLA og Region Hovedstaden:*
<https://www.regionh.dk/politik/nye-moeder/Documents/fraraastofgravetilnyelandskaber.pdf>